

ТОКУО (Японія). Японське населення надзвичайно обурене становищем Ліги Наций супроти Японії через її далеко-східну активну політику. Японські політики кажуть, що тепер проти них чинить світ, але вони не змінять своєї політики в Маньчжурії, бо це справа життя й смерті Японії.

Деякі промовці заявляють, що колиб Росія виступала проти Японії, то Японія тоді захопити б її порти на Далекому Сході, Приморську область і частину Сибіру. Японці тепер готові на великі жертви, щоб лише не піддатися.

"СВОБОДА" (LIBERTY)

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays
at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.
Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J.
on March 30, 1914, under the Act of March 8, 1879.
Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103
of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES:

	ПОДПИСКА:	ПОДПИСКА:
Three cents a copy	На рік	Політичне число три центи
One year	На рік	\$ 7.00
Six months	На пів року	\$ 3.75
Three months	На три місяці	\$ 2.00
Foreign and Jersey City Rates:	В Джерсі Сіті і Зарубіжжя	
One year	На рік	\$10.00
Six months	На пів року	\$ 5.00
Three months	На три місяці	\$ 2.75

За оголошення редакція не відповідає.

Tea, "Свобода", Montgomery 5-0498, Tea, U. H. Союз: Montgomery 5-1838.

Address: "СВОБОДА", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

ПІДБІР НОВОГО КАБІНЕТУ

Чим більше наближається день 4 березня, коли новий президент Злучених Держав має обняти свій уряд, тим більше займає всіх питання: який кабінет підбере собі новий президент? Правда, після американського розуміння основ демократичного правління країн, ексекютивний уряд має бути незалежний від законодавчої влади, себто конгресу, а членів кабінету президента мають бути відносно незалежними не перед виборцями або їх виборцями, конгресом, а тільки особисто перед президентом, та всіма членами кабінету президента займає загальну увагу політичної публіки в Америці. Дискусія, яка розгорнулася у газетях над кожним кандидатом, наочніше американську публіку, як правити добре своїм краєм.

І цей підбір не є легкою справою. Цінік на становищі найвищого урядника країн міг би вжити своєї влади встановлення членів кабінету на те, щоб такими іменуваними відділятися за попертя при виборах. Однак такий кабінет не мав би довіри публічної opinio до себе і скорше чи пізніше мусив би провалитися. Гірка доля, що стрінула деяких членів кабінету президента Гардінга, лишилась ще на довгою острогою для президента при установаванні кабінету. І президент Рузвельт, підбираючи собі секретарів до свого кабінету, певно не буде дивитися на те, щоб діяти джабін начальників відділів уряду за те, що вони добре поборювали републіканську партію.

Для встановлення на такий уряд треба виділити чогось більше ніж кидання громи на републіканців. Публіка жде, щоб кандидат мав передовсім знання і досвід, бо тільки такий кандидат збуджує довіру публіки, що він зуміє виконати як слід тяжкі обов'язки свого уряду. Досвідчений урядник успішною публіку, а тимсамим він має менше труднощів у своїм урядничанні, ніж має той, хто такого довіри не збуджує. Громадянство далі жде, щоб погляди урядника на ведення його уряду були відомі, що він цю справу займався вже давніше, та щоб відомий був його характер, наскільки він поетійний, витрепаний.

У своїй владі підбирання собі секретарів до кабінету президент не обмежений. Він може набирати туди людей, яких йому подобається. Однак він мусить дивитися також за тим, щоб ці люди могли працювати спільно, як цілість, бодай так добре, як кожний з них працює окремо. Справність виконання всіх обов'язків уряду — отсе є добра міра для підбору членів президентського кабінету.

О. Сновид.

ПІТЛЕР І СТАЛІН — І УКРАЇНА

Піхрид Гіллера до влади не віддамо йому України (дар- Німеччині сильно напсув'юро- ма, що й сама Україна бувшо- гетьмана не принала би).

А напсув'юро дикують такі причини: Україна під огля- дом економічним вже со- вітському Московю додушена до краю, вже нічого дати Мо- скві не може. До 1 лютого У- країна адала лише 28% потріб- ного засіву збіжжя і відпереш- вала лише 30% запасників тракторів, потрібних для сибі.

Отже це мала би бути для Москви катастрофа!

Ще недавно заявляв "сам" Сталін, що доля європейської революції буде розв'язана в Німеччині... Отже піхрид Гіллера нас до тієї революції хіба не наближує! А крім того — щож тепер робитиме Сталін і Третій Інтернаціонал? Розпалити в Німеччині пожежу тро- жанської війни — піхисти повстання проти Гіллера, цеж значить — пхисти Німеччину в той час, в який досі перебу- ває Росія! Отже страгати і кре- дити німцям і машини, значить бути зланими на ласку і неласку Франції й Англії! Зна- чить Гіллера? — це значить відсалити перед лизом цілого пролетарського світа доволити і обладу москов- ського комунізму, який тільки на словах дбає про світову ре- волюцію, а на ділі — про ін- тереси московської держави. Положення, якому не можна позаризити...

Тим більше, що взагалі між- народне положення Світів не таке вже банальне. В Німеччи- ні — Гітлер, у Франції зривають радикально — соціалістичного балагану — визнає вже неса- мовіта для СССР постати Тарде, колишньої правдої року Клеманса... Японія котвте од- ну китайську провінцію за дру- гою і не хоче закінчити за СССР ніяких пактів про нена- паду... Нарешті, Злучені Держави, ті, до яких так заклика- єся Сталін і на які (на Рузвель- та) покладає такі надії, наразі ще далі мовчать.

І от на тіх тих поїзді Кремль- огоуриду чергова паніка. Оце собово шою Україна. Така паніка, що Світи перестали- ся навіть тини скоротити ського, Молотова і Скрипника на останнім зібранні ЦК партії на- вить промови проти бущого гетьмана виголосили: мовляв,

йшли нові люди, нові місцеві диктатори. На селі пхнуто о- собливі "робітничі бригади" з міського шумовини, які ма- ють — після всіх правил боль- шевицької штучки — ахоніти- сь данина нашого за горло, і то- так, щоб він уже не вернуху- вався...

Значить, що український се- лянин цієї операції не любить (це, не перенявши соціалістич- ного ментальніста). — Світи зі страхом ждуть вибуху. Три- мають гарячки у руці — і тремтять, як гордий дияволот- ний кінн не скіне нічимого гід- зання на землю... Звідси пані- ка, звідси тривога за Україну.

Бо знає Москва, що поки Росія на Україні — ніколи там спокою не буде. Чим більший терор — тим більший протест, і — тоді автоматично украї- нське питання знову влипає на арену міжнародної полі- тики...

Очевидно не Скоропадсько- му використати цю ситуацію. Світи на Україні зізнаються місцеві українські сили. Але азарми Молотова, Скрипника і інших пхяков, що господарю- ють до часу в Києві і в Хар- кові, свідчать, якій непевни- м чуються ті пхяки на нашій землі.

Все вказує, що час незале- жності країн заветься з ними по- рахунок.

ПАТРІОТИЗМ

(Слово до українських селян).

Слово патріотизм походить не мають любови в серці своїм від латинського слова патрія, до них. Та таких мало є. Перу- по нашому вітчизна. Слово пат- ріотизм прийнялося майже в усіх своїх родичів, хоч у нас теперішній час настали, що пошеш- ка культурний народів і одна- кже любов до вітчизни. Любов как до родичів між молодоз- піпалами! Як то красне сло- во! Скільки великих жертв па- ло! Скільки великих народів це й тепер черпає свою любов до вітчизни! Скільки великих поетів та письменників написали свої найкращі твори, в яких так красно описують любов до вітчизни!

Вітчизна, це земля, яка по- ходить від отця і яку передаю синам, а далі внукам, правну- кам і так далі. Цю землю ми- майже в усіх народів назива- ють матір'ю, а це найкраще, найближче слово в світі для кожної людини.

І знаємо, що своїх родичів не шанують тільки діти, що

себе, а більше про нічого не- сити не думає. А це пока- зує, які ми це темні і не- світлі, що не бачимо і не- відчуваємо, як нам чужин- ці забрали все, що найдо- рожче для нас, як зневажали наш народ, а ми собі жлемо кожний про себе, так як й і нічого не знали.

Щоб докладніше представ- ти вам, дорогі браття селяни, це таке гірзє явище в нас, розповім вам про один дуж- ціваний образ, що його нама- лював вже кількаторок років тому один великий італійський малюв. Образ цей представляє таку картину: На горі намальо- ваний малюв, від яких силою відбірали дітей. Вони в страш- ній розпущі, ломлять собі п'я- ки, плачуть, ридують за своїми діточками. На долинах на тім- сям образі намальовані інші, я- ким відбірали в'язнів. Вони са- бі стоять мовчки, немов би нічого їм не сталося.

Ще й цілий образ. Нічого більше до нього яні не дописа- но, ані не домальовано. І де- то може і не подумав собі, що цей образ може щось ко- сити навічати. Та коли подумати- ся, то ви знаєте, що ви знаєте людом дуж, дужі велику науку. Треба тільки порівняти обидві картини і знаємо, що ко- жий нам сказати малюв. Розпу- ка і біль матерей за дітьми це ознака, що вони, які вищі ества в світі, відчувують неса- даний душевний біль, коли від- бірали від них те, що їм най- дорожче. Рівнодушність, овець, яким забрано в'язня — це оз- нака, що ційці стоять на ду- жє низьким ступені у звирінні- м світі. І — таксамо як і ма- терям, відбірали те, що повин- но їм бути найдорожче, та вони не відчувують цього. Та- його з них собі цілком звайго- но пається, щоб наситити.

І коли ми трошки подумає- мо, дорогі браття селяни, над цим образом, як члени україн- ської нації, то ви знаєте, що від- даного українського народу був намальований. Подумаймо, що намало до краю! Ми втра- тили в бігу історії все, що нам було найдорожче, втратили на- шу землю та наші права боти- власними господарями на на- шій праїдальській землі. Ми втралили нашу рідину немчу- України. Та що широкі маси нашого народу роблять? Жи- ють собі мовчки, паються, щоб бути ситими, стали діяти тільки про хліб насущний, а більш про ніщо не думають. Що їм у їх утраченні скрібів?

Тому й вірно намало словами такий стан наш народний коб- зар Тарас Шевченко, представ- ляючи нам нашу Україну та нас:

Обідрана сиротою
Понад Дніпром плаче,
Тяжко, важко сиротині,
А ніхто не бачить.
Україна стала обдіреною си- ротою, а ніхто того не бачить, бо всі оглушли, не чуять, кай- данами мінються, правдою торгують!

Правда, що й у нас є багато таких широкі людей, котрі ба- чать той гірзний стан нашого народу, пишуть для нього книжки, газети, поучують його живим словом, де тільки мо- жуть; та що з того, коли пере- вачна часть не хоче й газети прочитати, або нею гарної у- крїнської книжечки. А газети і книжка є якраз на те, щоб от- ворити кожному очі, щоб при- пхити йому наше давню мнл- ле, щоб він пізнав своє раб- ське становище та стрімів до злосуду країної майбутності.

Та є багато й таких, що признаються, що вони Україн- ці, знають навіть трохи своєї історії та літератури, кажуть, що вони люблять Україну і так далі і так далі.

А знайти його, чи він передплачує українську газе- ту, чи жертвує на народні ці- лі, чи належить до українських товариств, то він знайде нам дужку виправданню, щоб до- укасти, що йому неможливо є ані те, ані те, бо такі й такі об- ставини.

Я гадаю, що ліпше вибра- ти коб, бо в торбі вітїа може бути небагато грошей.

Я гадаю, що гроші, хоч би невеликі, ліпші. Ануж коб не зароз проламо?

(Дальше буде)

ВСТУПАЮТЬ ГРОМАДНО
В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО
НАРОДНОГО СОЮЗУ.

ПОДЯКА

Я, нижче підписана, дякую головному уряднику У. Н. Со- юзу за удулення мені допомоги з фонду допомогового в сумі \$25, котру у теперішній тяж- кий час члени стали мені і мой ро- дині, як належить до українських дітях великою помічю. Також товариств, то він знайде нам дужку виправданню, щоб до- укасти, що йому неможливо є ані те, ані те, бо такі й такі об- ставини.

Марія Маркевич,
члениця від. 140, Бр. св. Ар.
Михайла, Ронгастав, Огайо.

В. Петрин.

ХТО ВКРАВ?

(Оповідання).

Коли сторонський кривавий прихилився йому і запам'я- тав: людом, то бачили його всі. Та люди не журилися тим, що він і не звертали на нього уваги. Сторонський стояв по- ред мостом, отже кожний ду- шав, що він мотує свою при- шов, бо знає, що тут є пере- хід на той бік ріки. Кривавий між людом, бо як всі інші, так і він боїться стати на неспів- ний мості. Звернувши свою увагу на нього і згадати собі його могли тільки гарні дітвачі і гарні молодці.

Гарні дітвачі і гарні молодці їм мають ту хибу, що хто таку гарну, перший раз побачить, то довший час не зводять з неї очей. Дітвачі і молодці майже знов так прикріпуть, що як хто алимс оком-позирає на них, то вони й йому пильно призираються. Між людом коло моста була також Гандя. Гандя була гарна дітвача, на, отже не дивно, що той сто- нський задивився на неї і в її сторону задивив очима. Не приступив до неї і не забала- кав, бо якийсь парубок вже був коло неї і в сій хвилині йому са- мому було на йому щось важко.

Хоч би його занесли до- ше ніж гарна дітвача. Гандя хати, то завтра знов буде як помилує, що той сторонський ний. На той бік ріки не піде, так її призирається, отже во- не він не птах. Так лиши- ти я. Йому призралася, хоч його не можна. Як тоді пох- лиш крадьки. І неодна інша вати його на новім цинтарі,

то похоловало на старім!

Люди стали дивуватися, що їм така гадка не пришла за- раз в який, коли міст вати в воду. Стали гукати на вника. Коли він не зголосився, Савка хопила у нього віжки, по- нів на старій цинтар, за- раз за обіймів Петричку. Па- рубок, захопивши приміром Савку, скоро виколов йому, спустив до неї домовину і приспави землею. Люди по- сели навіть тини скоротити ського, Молотова і Скрипника на останнім зібранні ЦК партії на- вить промови проти бущого гетьмана виголосили: мовляв,

— Не хочу, не впущу! — кричала.

Стали питати, хто його при- жде на ніч. Ніхто не хотів. Ко- жий казав, що небижик має власну хату. Так що з того, що він мав ту хату? Подів- рачко було замале, щоб ми- зайхати віз. Треба би домовину дозволити з воза і занести на- зад до хати. Та не було кому нести. Один парубок Гайтиша відхав був подивитися на до- лішній міст. Другий парубок дав, що тих пахощів не до- зився. Щоби на нього не на- дірали, він замішався в товпу, на, отже не дивно, що той сто- нський до такої роботи не зго- лашувався.

Коли люди радилі і радилі, та ніхто не міг нічого путнього ви- гадати, він сказав:

— Хоч би його занесли до- хати, то завтра знов буде як помилує, що той сторонський ний. На той бік ріки не піде, так її призирається, отже во- не він не птах. Так лиши- ти я. Йому призралася, хоч його не можна. Як тоді пох- лиш крадьки. І неодна інша вати його на новім цинтарі,

перемагав його сон. В остан- ній дних він мав пхяків і до- бре плати роботу. Робив зі- досвітку до самої ночі. Вар- тувати вночі, немов коли спати.

— Як не ляжу, то всну на- лни, — подумав. — Мущу бо- лід-годинку продримати. За- ту годинку села ніхто не вкра- де.

Савка пішов до шопи, на віз Гайтиша, наклак сна, ляг на возі і сіном накрився. По хи- лін він вже кверцо снав.

Той сторонський парубок, що кривавий між Деричана- ми, коли вони стояли над рі- кою коло моста, пішов лісо- вою стежиною аж до коли- би, в котрій колись, як же ру- бали сік, почували робітників. Від того часу та козиба сто- ла пуста і шопно ний закрі- туриували до неї два прияте- лі, які вже нераз сиділи за- крадьки. То був Іван Рачук і його товариш Ілько Яндар. Тільки пішов був у село на провіді і тепер вернувся.

— Буде яка робота? спитав Рачук.

— Бузе! — відповів Яндар. — Маємо до вибору дві робо- ти: або ту, що ти вигадав, а- бо іншу. Я маю шаста. Вітїа вітїа не було ні собак. Ктас- тоб, ані собак! Вітїа поспіла на ріку. З замками вітїа я зно- бив так, як ти порадив. Хоч ний розмазав їх кидками, то уявляю до сней і до світан- ня. Затреноу кобаву я і лікни- чусь, як жид на шабаш, бо нув під собаку буду.

322 North Eighth Street, Philadelphia, Pa.
АНТИН ПАШУК, властитель.

